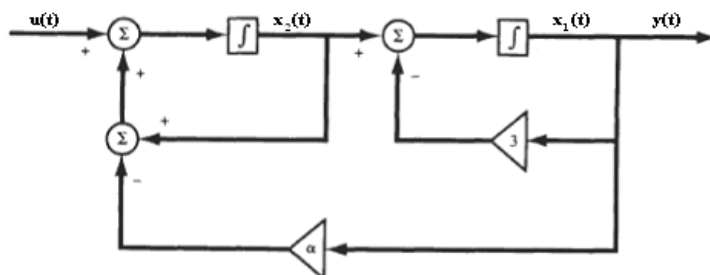

Signali i sustavi - Zadaci za vježbu

X. tjedan

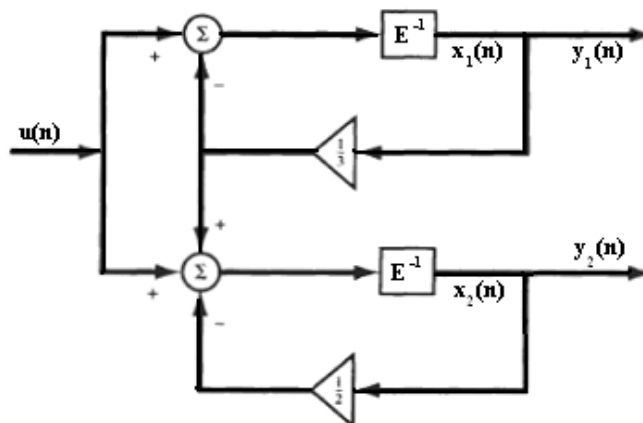
VARIJABLE STANJA

1. Vremenski kontinuirani LTI sustav dan je Slikom 1. Nađite model s varijablama stanja $x_1(t)$ i $x_2(t)$ kako su odabrane na slici (matrice A , B , C i D).

Slika 1.

2. Zadan je vremenski diskretan LTI sustav prema slici 2. Nađite model s varijablama stanja ovog sustava (matrice A , B , C i D). Ulaz u sustav je $u(n)$, stanja su $x_1(n)$ i $x_2(n)$, dok su izlazi $y_1(n)$ i $y_2(n)$.

Slika 2.

3. Audio oscilator je sustav koji proizvodi sinusoidalni signal dane frekvencije ω . Ovaj sustav je moguće prikazati pomoću modela s varijablama stanja:

$$A = \begin{bmatrix} \cos(\omega) & -\sin(\omega) \\ \sin(\omega) & \cos(\omega) \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}, \quad C = \begin{bmatrix} 1 & 0 \end{bmatrix}, \quad D=0.$$

- a. Matematičkom indukcijom dokažite: $A^n = \begin{bmatrix} \cos n\omega & -\sin n\omega \\ \sin n\omega & \cos n\omega \end{bmatrix}$.
- b. Nađite odziv stanja nepobuđenog sustava, te odziv nepobuđenog sustava, ako je početno stanje $x(0) = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$.
- c. Nađite impulsni odziv mirnog sustava.

4. Dana je matrica A vremenski diskretnog SISO LTI sustava $A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$, te vektor $B = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$.
Pretpostavite da je $x(0) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$. Nađite ulaznu sekvencu $u(0)$, $u(1)$ takve da je stanje u drugom koraku $x(2) = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}$.
5. Dana je matrica A vremenski diskretnog SISO sustava $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$. Nađite A^n , te odziv stanja nepobuđenog sustava, ukoliko su početna stanja:
- $x(0) = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$
  - $x(0) = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$
  - $x(0) = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$
6. Zadan je LTI sustav opisan matricama $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$, $C = [1 \ 0]$ i $D = [0]$. Koliko iznosi odziv nepobuđenog sustava za $n \geq 0$ uz početne uvjete $x(0) = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$?
7. Zadan je LTI sustav opisan matricama $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$, $C = [1 \ 1]$ i $D = [1]$. Ukoliko su početni uvjeti $x(0) = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix}$ pronađite prve dvije vrijednosti $u(0)$ i $u(1)$ ulaznog signala tako da se sustav u koraku dva nađe u stanju $x(2) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$.

KONVOLUCIJA

8. Odziv diskretnog LTI sustava na jediničnu stepenicu je $y(n) = (n+1)\mu(n)$. Odredite impulsni odziv ovog sustava. Kolika je vrijednost impulsnog odziva u $n=5$?
9. Zadan je vremenski diskretni LTI sustav impulsnim odzivom:

$$h(n) = \begin{cases} 1, & n = 0, 1 \\ 0, & \text{inace} \end{cases}$$

Nađite ulazno – izlaznu relaciju (jednadžbu diferencija) za ovaj sustav.

10. Nađite odziv diskretnog sustava na pobudu $u(n) = \alpha^n \mu(n)$, ako je poznat impulsni odziv sustava $h(n) = \beta^n \mu(n)$.

11. Dokažite svojstva konvolucije vremenski kontinuiranog sustava:

a. $u(t) * \delta(t) = u(t)$

b. $u(t) * \delta(t - t_0) = u(t - t_0)$

c. $u(t) * \mu(t) = \int_{-\infty}^t u(\tau) d\tau$

d. $u(t) * \mu(t - t_0) = \int_{-\infty}^{t-t_0} u(\tau) d\tau$

12. Nađite odziv kontinuiranog sustava na pobudu $u(t) = \begin{cases} 1, & 0 < t \leq 3 \\ 0, & \text{inace} \end{cases}$, ako je impulsni odziv

$$h(t) = \begin{cases} 1, & 0 < t \leq 2 \\ 0, & \text{inace} \end{cases}.$$

13. Korištenjem konvolucijske sumacije odredite odziv diskretnog sustava zadanog impulsnim odzivom $h(n) = 4\delta(n) + 3\delta(n - 1) + 2\delta(n - 2) + \delta(n - 3)$. Sustav je pobuđen s $u(n) = \delta(n) + \delta(n - 1)$.

14. Izračunajte izlaz $y(t)$ za dani vremenski kontinuirani LTI sustav čiji su impulsni odziv $h(t)$ i ulaz $u(t)$ dani s

$$h(t) = e^{-at} \mu(t)$$

$$u(t) = e^{at} \mu(-t), \quad a > 0.$$

15. Zadan je diskretni signal $f: Z \rightarrow R$ kao $f(n) = \begin{cases} 1, & n = 0, 1, 2 \\ 0, & \text{inače} \end{cases}$. Promatramo signal $q(n)$ koji je definiran kao konvolucija $q(n) = f(n) * f(n)$. Koliko iznosi $q(3)$?